

en Stat, som i højere Grad end Norge havde Ret til at blive taget med paa Raad her, fordi Grønland geografisk hører til det amerikanske Arkipelag.

I den i Paris i 1919 afsluttede Overenskomst, hvorved Overhøjhedsretten over Spitsbergen gaar over til Norge, har dette Land anerkendt, at andre Stater maa have lige Jagt- og Fiskerirettigheder paa Spitsbergen, Danmark inklusiv; men dér er det altsaa traktatmæssigt fastslaaet, idet det for Spitsbergens Vedkommende drejer sig om et Territorium, der i 200 Aar har været betragtet som Ingenmandsland, terra nullius, og som man, kort før Verdenskrigen udbrød, forsøgte at stille under en Art international Kommissions Regering. Dette Forsøg strandede, da Verdenskrigen brød ud, og saa lykkedes det Nordmændene under Versailles-Konferencen at faa Norges Suverænetet over Spitsbergen anerkendt, dog med Forbehold af visse Servitutter for interesserede Magter, men Servitutter, som blev udtrykkeligt, traktatmæssigt fastslaaet. Om noget saadant er der ikke Tale for Grønland. Vedkommende.

Nordmændene hævder nu, at de vil lade Tingene gaa deres Gang, de vil blive ved at dyrke deres Interesser heroppe, som før, uden at man har præciseret, hvad det i Virkeligheden er, man gør Krav paa, over hvor lang en Strækning, om det er Land- eller Søterritorium eller begge Dele, og derfor maa det blive den danske Regerings Sag at gribe ind og eventuelt foretage Afvisning af Nordmændene og saa faa en Sag ud af det og saa fra sin Side gøre Indrømmelser.

Det er højst mærkværdigt at se, at selv et Blad som det radikale Hovedorgan „Politiken“ er saa konservativt nationalt, at det ikke tager i Betænkning at skrive følgende: „Vi kan ikke indse, at der sker nogen Ulykke derved, at Norge vægrer sig ved at tiltræde den Aerkendelse af vor Højhedsret, som nu foreligger fra saa mange andre Stater. Der indtræder dermed ikke nogen som helst Forandring, hverken i de faktiske eller i de retslige Forhold.“ Saaledes skriver Dagbladet „Politiken“, saaledes ser „Politiken“ paa den Sag. Og hvad konkluderer den højtærede Udenrigsminister i, da han omtaler denne Sag? Ja, han siger noget ganske andet. Han siger: „Jeg for mit Vedkommende kunde tænke mig, at et eventuelt Forslag burde gaa ud paa, at sagkyndige fra begge Sider foretager en Undersøgelse af den Konflikt, der fra norsk Side hævdes at bestaa mellem norske Interesser og Udvidelsen af Monopolet“ — ikke et Ord om Danmarks Højhedsret! Nej, Forholdet drejes om,

der siges, ligesom Nordmændene gør det, at det er en Udvidelse af Monopolet, det gælder om at begrænse — „og at de to Regeringer derefter ved indbyrdes Forhandling paa Grundlag af Resultatet af de sagkyndiges Undersøgelser søger at naa til Enighed om at raade Bod paa de Tab, som Norge maatte have lidt ved Monopoludvidelsen.“

Det er altsaa i Virkeligheden et fuldkomment Tilbageog. Man vil nedsætte en Kommission, en Commission d'enquête, som skal undersøge Sagen; og naar den saa har afgivet en Redegørelse, skal man ved indbyrdes Forhandlinger paa Grundlag af disse Undersøgelses Resultat søge at naa til Enighed om at raade Bod paa de Tab, som Norge maatte have lidt ved Monopoludvidelsen.

Men der er jo slet ikke Tale om Tab, lidt ved Monopoludvidelsen, idet Norge faktisk ikke har haft nogen nævneværdig Interesse paa dansk Landterritorium eller dansk Søterritorium oppe i de Egne, der her er Tale om. Nordmændene er kommet bagefter Danskerne, de er kommet bagefter det østgrønlandske Selskab, de norske Hvalfangere har set, hvor meget vi fik ud af det, hvor store Muligheder der var jagtmæssigt og fangstmæssigt, og saa har de tænkt: so ein Ding muss ich auch haben. Og nu gør de Krav paa det samme, som vi har. Og det drejer sig jo ikke bare om disse Fangstrettigheder, men det kan komme til at dreje sig om meget mere. Det kan komme til at dreje sig om Adgang til at udnytte Miner deroppe. Der findes fortrinlige Kulveje deroppe, det er allerede konstateret. Muligvis findes der ogsaa Mineraller. En saadan Undersøgelse har ikke endnu fundet Sted paa denne Østkyst, men det kan meget vel tænkes, at den vilde have til Følge, at man fandt Mineraller der, og hvorfor skulde saa ikke Norge kunne hævde: dem har vi ogsaa Adkomst til, lige saa godt som de Danske har det.

Det kan i det hele taget blive et overordentlig tvivlsomt Præcedens. Hvis man anerkender, at Norge her faar en positiv Servitut paa det danske Territorium, og denne Stat kan faa det uden at have mere retslig Adkomst, end den faktisk har, hvorfor skulde saa ikke andre Stater kunne gøre det samme gældende, hvorfor skulde de ikke kunne kræve: Vi maa ogsaa have saadanne Servitutter. Og saa opløses det, som er det, vi nøjsommeligt har kæmpet for under de vestindiske Forhandlinger, og som Landet siden har sat en Ære i: dog i det mindste over den eneste Koloni, vi har tilbage, at hævde Danmarks Højhedsret uindskrænket